การเพิ่มประสิทธิภาพแผงรับรังสีแสงอาทิตย์โดยการติดตาม ตำแหน่งดวงอาทิตย์แบบปรับองศาที่เหมาะสม

THE EFFICIENCY IMPROVEMENT OF SOLAR CELL BY USING OPTIMUM ANGLE ADJUSTMENT SOLAR TRACKING

ธนภัทร พรหมวัฒนภักดี

อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาว**ิทยาลั**ยศรีปทุม E-mail: thanapat.pr@spu.ac.th

าเทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอการออกแบบและทดสอบเครื่<mark>องติดตามรังสีดว</mark>งอาทิตย์แบบปรับองศาได้ทั้งในแนวอัลติจูด และอะซิมุธ ้ เพื่อกำหนดองศาที่เหมาะสมในการติดตา<mark>มดวงอ</mark>าทิตย์ ซึ่งม<mark>ีการออกแบบให้</mark>ติดตามดว<mark>งอาทิตย์</mark>แบบกำหนดช่วงโดยใช้หลักการบังเงาของ ี่ฉากกั้นโดยมีโฟโต้ทรานซิสเตอร์เป็นตัวตรว**จจับรังสีตรงของดว**งอาท**ิตย์ให้อยู่ในตำแหน**่งที่เหมาะสม โดยใช้ความสูงของฉากกั้นเป็น ตัวกำหนดองศาการติดตามโดยไม่จำเป็นต้องใช้วงจรควบคุม ตำแหน่งของมีโฟโต้ทรานซิสเตอร์ถูกออกแบบให้ติดตามดวงอาทิตย์แบบ 2 แกน ซึ่งใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์ควบคุมการทำงานของมอเตอร์กระแสตรงเพื่อเปลี่ยนตำแหน่งของแผงโซลาร์เซลล์ จากการทดสอบ การทำงานพบว่าการติดตามดวงอาทิตย์เป็นไปตามองศาทิ่ได้ออกแบบไว้ ในส่วนของการทดสอบเพื่อหาค่ากำลังงานไฟฟ้าที่แผงโซลาร์เซลล์ ได้รับพบว่าการติดตามดวงอาทิตย์ทุก ๆ ช่วง 15 องศา ให้กำลังงานไฟฟ้าเฉลี่ยมากกว่าการติดตามทุก ๆ ช่วงและเมื่อทำการเปรียบเทียบ พลังงานที่ผลิตได้ระหว่างการติดตามดวงอาทิตย์ทุกๆ 15 องศา กับการติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์แบบอยู่กับที่พบว่า ที่แผงขนาด 5 Wp. ให้กำลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้น 20.35% ที่แผงขนาด 30 Wp. ให้กำลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้น 23.24% และที่แผงขนาด 50 Wp. ให้กำลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้น 18.38%

คำสำคัญ: แผงรับรังสีแสงอาทิตย์ แผงโชลาร์เซลล์ การติดตามดวงอาทิตย์

ABSTRACT

This article presents design and testing of adaptive sun tracking system with both attitude and azimuth lines. The proposed method aims at determining for optimum sun tracking degree that designed to track the sun as determined by the principle shade blocking of a screen. The developed prototype includes phototransistor to detect the direct beam radiation of the sun using partition height for determine the degree of monitoring without control circuit. Location of the photo transistors are designed to track the sun for two axes and the microcontroller based DC motors controller is used to reposition the solar panel cells. The experimentation shown that, the proposed method can carry out the optimal solar panel tracking, in accordance with sun position. The electrical power of solar cells has been recorded for every 15 degrees of sun position and used to determine the average power over every track. The results shown that, the energy consumption is increased from fix panel. The experimentation with 5 Wp solar panel shown that the power can be increased up to 20.35%. For the 30 Wp solar panel, the power can be increased up to 23.24%. For the 50 Wp solar panel, the power can be increased up to 18.38%.

KEYWORDS: Sun tracking, Solar cell, Shade blocking

บทน้ำ

เทคนิคและวิธีการในการสร้างระบบติดตามดวงอาทิตย์ สำหรับอุปกรณ์รับพลังงานแสงอาทิตย์ถูกพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง หากจำแนกตามวิธีการที่ใช้ในการติดตาม (P.Roth, A. Georgiev and H. Boudinov, 2004:393-402.) สามารถจำแนกการควบคุม ออกได้ 3 แบบ คือ ระบบติดตามดวงอาทิตย์แบบพาสซีฟ ตามภาพที่ 1 (Passive Controlled Unit) (Soteris A. Kalogirou, 1996:465-469) เป็นระบบที่ปราศจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อาศัย การเปลี่ยนแปลงสถานะของของเหลว มวลของของเหลวที่ถ่ายเท ไปมาจะทำหน้าที่ยกแผงรับพลังงานให้เคลื่อนที่ไปเสมือนว่า เคลื่อนที่ตามตำแหน่งดวงอาทิตย์ ข้อดีของระบบติดตามดวงอาทิตย์ ลักษณะนี้คือไม่ต้องอาศัยพลังงานไฟฟ้าในการเคลื่อนที่ของแผงรับ พลังงาน ข้อเสียคือระบบมีความแม่นยำค่อนข้างต่ำ แบบที่สอง ระบบติดตามดวงอาทิตย์แบบไมโครโปรเซสเซอร์ควบคม (Micro Processor Controlled Unit) (ธนภัทร พรหมวัฒนภักดี และเอกชัย ดีศิริ, 2550: 72-80) เป็นระบบที่มีการควบคุมตำแหน่งการติดตาม ด้วยไมโครโปรเซสเซอร์ อาจระบุตำแหน่งดวงอาทิตย์ด้วยการคำนวณ จากสมการหรืออาจทำงานร่วมกับอุปกรณ์ตรวจจับตำแหน่งดวงอาทิตย์ ข้อดีคือมีความแม่นยำค่อนข้างสูงแต่มีความยุ่งยากและค่าใช้จ่ายใน การสร้างระบบค่อนข้างสูงและสุดท้ายเป็นระบบติดตามดวงอาทิตย์ แบบใช้อุปกรณ์ตรวจจับแสงร่วมกับวงจรควบคุม (Electro-Optically Controlled Unit) (พัชรีพร มงคลวัฒนากุล และเพ็ญพร ศิริลัทพร, 2548: 11-16) อาศัยอุปกรณ์ตรวจจับตำแหน่งดวงอาทิตย์ โดยการตรวจจับรังสีตรงด้วยอุปกรณ์ที่ไวต่อการเปลี่ยนแปลงของ ระดับความเข้มแสง ซึ่งสามารถประยุกต์เอาคุณสมบัติดังกล่าวมา
ใช้เป็นอุปกรณ์ตรวจจับรังสีตรงของดวงอาทิตย์ เช่น โฟโต้ไดโอด
โฟโต้ทรานซิสเตอร์หรือแอลดีอาร์ เป็นต้น ส่วนสำคัญของเทคนิค
การติดตามดวงอาทิตย์ในลักษณะนี้คือ ความแม่นยำในการติดตาม
ตำแหน่งดวงอาทิตย์ขึ้นอยู่กับความเข้มของแสง ระบบอาจไม่
ทำงานเมื่อมีความเข้มของแสงน้อย เช่น เมื่อเกิดการบังเงาของเมฆ
หรือในสภาพที่ท้องมืดครื้ม อย่างไรก็ตามไม่จำเป็นต้องติดตาม
ดวงอาทิตย์ตลอดเวลา การติดตามในลักษณะเป็นช่วงอาจได้
ประโยชน์มากกว่าในแง่ของการประหยัดพลังงาน งานวิจัยนี้
นำเสนอเทคนิคการสร้างระบบตรวจจับตำแหน่งดวงอาทิตย์
โดยการตรวจจับรังสีตรงด้วยหลักการวงจรดิจิตอล (อนุชา ดีผาง
และคณะ, 2548: 101-103) อีกทั้งยังได้นำเทคในโลยีของไมโคร
คอนโทรลเลอร์ มาใช้งานเพื่อลดการสูญเสียพลังงานของวงจร
ติดตามดวงอาทิตย์ใช้และทำให้ได้พลังงานมากกว่าระบบติดตาม
แบบเก่าที่ติดตามดวงอาทิตย์ตลอดเวลา

การออกแบบ

ระบบติดตามดวงอาทิตย์ที่สร้างขึ้นอาศัยหลักการบังเงา ในการตามรังสีตรงของดวงอาทิตย์ โดยมอเตอร์กระแสตรง ทำหน้าที่ขับเคลื่อนขุดติดตามอุปกรณ์ตรวจจับรังสีตรงของดวงอาทิตย์ สร้างจากโฟโต้ทรานซิสเตอร์ให้หันหน้าและตั้งฉากกับดวงอาทิตย์ ตลอดเวลา ในส่วนของการออกแบบจะแยกออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนของโครงสร้างทางกลของระบบติดตามดวงอาทิตย์ ส่วนของ วงจรตรวจจับรังสีตรงของดวงอาทิตย์และส่วนของวงจรขับมอเตอร์

แผงโซลาร์เซลล์ อุปกรณ์ตรวจจับแสง เฟ็คงใช่ กล่องควบคุม มอเตอร์

ภาพที่ 1 ระบบติดตามดวงอาทิตย์แบบพาสซีฟ (Passive Controlled Unit)

ภาพที่ 2 โครงสร้างทางกลรวมเมื่อติดตั้งแผงเซลล์แสงอาทิตย์

โครงสร้างทางกลของเครื่องติดตามดวงอาทิตย์

โครงสร้างทางกลของเครื่องติด<mark>ตามด</mark>วงอ<mark>าทิตย์ หมายถึง</mark> อุปกรณ์ที่ประกอบขึ้นเป็นระบบของเครื่องติดตามดวงอาทิตย์ ประกอบไปด้วยส่วนเคลื่อนที่แนวอัลติจุดและแนวอะซิมุธ ดังภาพที่ 2 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนเคลื่อนที่ตามแนวอัลติจูด

ประกอบไปด้วยโลหะรูปตัว T ซึ่งประยุกต์จากข้อต่อ โลหะสามทางและชุดเพื่องใช่พร้อมแกนหมุนใดยมีเหล็กพับฉาก สำหรับติดตั้งตัวเซ็นเซอร์ตำแหน่งของดวงอาทิตย์และแผงเซลล์ แสงอาทิตย์ ใช้มอเตอร์เป็นตัวขับเคลื่อนโดยใส่ที่แกนหมุน และเพลาของมอเตอร์สำหรับเคลื่อนที่ตามแนวอัลติจูดแสดง ดังภาพที่ 3

ส่วนเคลื่อนที่ตามแนวอะซิมุธ

ประกอบไปด้วยส่วนที่เป็นท่อโลหะขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง 5 เซนติเมตร โดยใช้มอเตอร์เป็นตัวขับเคลื่อนเฟืองโซ่ ใส่ที่แกนหมุนและเพลาของมอเตอร์สำหรับเคลื่อนที่ตามแนว อะซิมุธ ดังภาพที่ 4

2. อุปกรณ์ตรวจจับรังสีตรงดวงอาทิตย์

งานวิจัยนี้เลือกใช้โฟโต้ทรานซิสเตอร์เป็นอุปกรณ์ **ตรวจจับตำแหน่งด**วงอาทิตย์ โดยอาศัยการตรวจจับรังสีตรง ของดวงอาทิตย์เป็นตัวบอกตำแหน่งดวงอาทิตย์ สำหรับการตรวจ จับรังสีตรงของดวงอาทิตย์แนวอัลติจูด การตรวจจับตำแหน่งของ ดวงอาทิตย์อาศัยการบังเงาของฉากกั้นดังภาพที่ 3 โดยมีหลักการ

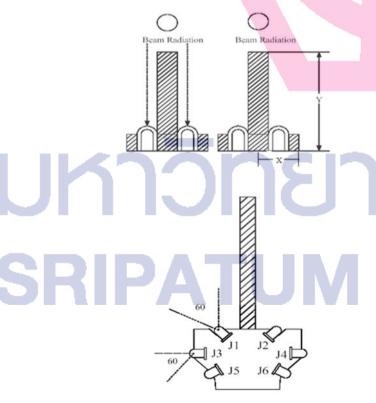
ภาพที่ 3 ส่วนเคลื่อนที่ตามแนวอัลติจูด

ภาพที่ 4 ส่วนเคลื่อนที่ตามแนวอะซิมุธ

คือเมื่อดวงอาทิตย์อยู่ในตำแหน่งที่รังสีตรงขนานกับฉากกั้น โฟโต้ทรานซิสเตอร์ทั้งสองจะได้รับแสงและอยู่ในสภาวะ "ON" ทั้งคู่ และเมื่อดวงอาทิตย์เคลื่อนที่ไปจากตำแหน่งเดิมฉากกั้นจะบังลำแสง ทำให้เกิดเงาทำให้โฟโต้ทรานซิสเตอร์ที่ถูกบังจะอยู่ในสภาวะ "OFF" คือไม่นำกระแสหรือนำกระแสน้อยมาก กำหนดสภาวะที่โฟโต้ ทรานซิสเตอร์ได้รับแสงซึ่งอยู่ในสภาวะ "ON" ให้มีสภาวะลอจิก เป็น "1" และ กำหนดสภาวะที่โฟโต้ทรานซิสเตอร์ไม่ได้รับแสง ซึ่งอยู่ในสภาวะ "OFF" ให้มีสภาวะลอจิกเป็น "O" โฟโต้ทรานซิสเตอร์ ที่ใช้มีมุมรับแสงประมาณ 60 องศา ดังนั้นเพื่อให้การตรวจหา ตำแหน่งดวงอาทิตย์คลอบคลุมตลอดแนวอัลติจูด จึงทำการ ออกแบบให้มีโฟโต้ทรานซิสเตอร์ทั้งหมด 6 ตัว คือ J1,J2,J3,J4,J5 และ J6 ติดตั้งตามภาพที่ 5 ซึ่งการจัดวางโฟโต้ทรานซิสเตอร์ ในลักษณะดังกล่าวจะทำให้ระบบสามารถติดตามตำแหน่ง ดวงอาทิตย์ได้ทันทีไม่ว่าจะเริ่มต้นการใช้งานที่เวลาใดก็ตาม

ในส่วนของการกำหนดองศาการติดตามคำนวณได้จาก สมการ (1) และแสดงตำแหน่งของการรับแสงของอุปกรณ์ ตรวจจับแสงตามภาพที่ 3 โดยมีหลักการทำงานดังนี้คือ เมื่อ J1

ภาพที่ 5 การบังเงาของฉากกั้นมุมรับแสงและตำแหน่ง
หมายเลขของโฟโต้ทรานซิสเตอร์

กับ J2 เป็น 0 คือไม่ได้รับแสง เอาท์พุตที่ได้ Q1 กับ Q2 จะเท่ากับ 0 ทั้งหมดและเมื่อ J1 กับ J3 ได้รับแสงพร้อมกันคือเป็น 1 เอาท์พุตที่ได้ Q1 จะเท่ากับ 1 เช่นเดียวกับ J2 กับ J4 ได้รับแสง พร้อมกันคือเป็น 1 เอาท์พุตที่ได้ Q2 จะเท่ากับ 1 คือโฟโต้ต้อง ทำงานกันเป็นคู่ ๆ เช่น J1 กับ J3 และ J2 กับ J4 เพราะอยู่ฝั่ง เดียวกัน ส่วน J5 กับ J6 นั้นเป็นตัวขนานของ J1 กับ J2 คือ J1 กับ J5 และ J2 กับ J6 เพื่อจะได้มองเห็นทั้ง 180 องศา

สำหรับแนวอะซิมุธสามารถใช้หลักการเดียวกันในการ ออกแบบอุปกรณ์ตรวจจับรังสีโดยมีโฟโต้ทรานซิสเตอร์ทั้งหมด 6 ตัวคือ K1, K2, K3, K4, K5 และ K6 ซึ่งจัดวางตำแหน่งในลักษณะ เดียวกันกับอุปกรณ์ตรวจจับรังสีตรงดวงอาทิตย์แนวอัลติจูดและ สามารถรวมการตรวจจับรังสีตรงทั้งสองแนวไว้ที่อุปกรณ์ตรวจจับ รังสีอันเดียวกัน

ความสูงของฉากกั้น (Y) หาได้จากสมการต่อไปนี้

$$Y = \frac{X}{\tan \theta} \tag{1}$$

เมื่อ X คือ ระยะจากฉากกั้นจนถึงขอบของโฟโต้ ทรานซิสเตอร์

θ คือ มุมที่ดวงอาทิตย์เคลื่อนที่จากแนวเดิมที่ทำให้
 เกิดเงา

ใช้หลักการวงจรดิจิตอลสร้างตารางความจริงได้และ พีชคณิตบูลีนสามารถเขียนสมการบูลีนได้ตามสมการ (2) และ (3) และจากสมการสามารถสร้างวงจรลอจิกเกตได้และนำไป เขียนโปรแกรมควบคุม โดยที่ Q1 และ Q2 คือเอาท์พุทของ วงจรตรวจจับรังสีตรง ซึ่งจะเป็นสัญญาณขับมอเตอร์แนวอัลติจูด

$$Q_1 = J_1 \overline{J}_2 + \overline{J}_2 \overline{J}_3 \overline{J}_4 \tag{2}$$

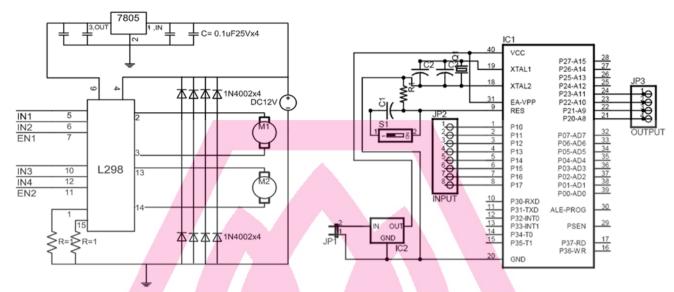
$$Q_2 = \bar{J}_1 J_2 + \bar{J}_1 \bar{J}_4 J_3 \tag{3}$$

จากการวางตำแหน่งของโฟโต้ทรานซิสเตอร์สามารถ กำหนดเงื่อนไขการทำงานและนำไปเขียนโปรแกรมควบคุมการทำงาน

3. วงจรขับเคลื่อนมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงและ ไมโครคอนโทรลเลอร์

วงจรขับเคลื่อนมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรง

ซึ่งออกแบบให้สามารถขับมอเตอร์ได้ 2 ตัว คือขับ มอเตอร์แนวอะซิมุธและอัลติจูดโดยมีหลักการทำงานคือ เมื่อทำ

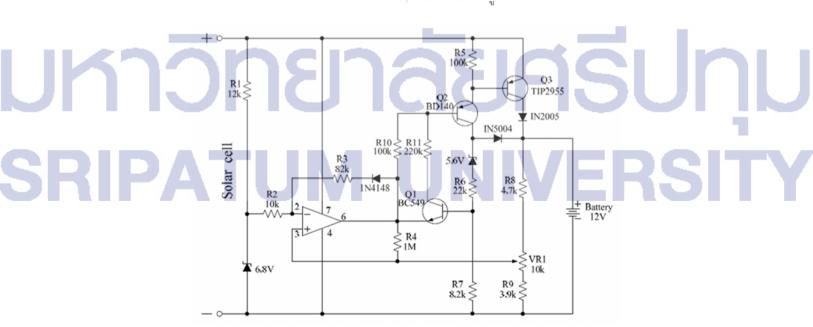
ภาพที่ 6 แสดงวงจรขับมอเตอร์ของเครื่องติดตามดวงอาทิตย์

ภาพที่ 7 ไมโครคอนโทรลเลอร์เบอร์ AT89C51

การจ่ายไฟ 12 โวลต์ และ 5 โวลต์ ให้กับวงจรโดยไอซี L298 จะทำหน้าที่ขยายกระแสซึ่งมีไดโอด 1N4002 ทำหน้าที่ป[้]องกัน ความเสียหายให้กับวงจร โดยรับสัญญาณอินพุตจากไมโคร คอนโทรลเลอร์เข้ามาที่ขา 5, 7, 10 และ 12 ส่วนขา EN1 และ EN2 จะเป็นขาจุดขนวนให้กับไอซี L298 ซึ่งจะต้องได้รับลอจิก 1 เสมอ วงจรจึงจะทำงานจากนั้นจะส่งสัญญาณเอาท์พตออกไป ขับมอเตอร์ผ่านทางขา 21 ถึง 24 ซึ่งแสดงตามภาพที่ 6

โครงสร้างขอไมโครคอนโทรลเลอร์เบอร์ AT89C51

ตามภาพที่ 7 ในการใช้งานนั้นจะต้องจ่ายไฟเลี้ยง 5 โวลต์ ให้กับวงจรโดยจ่ายเข้าที่ขา 40 และต่อกราวด์ที่ขา 20 ของไอซี จากวงจรจะเห็นว่าขา 1 ถึง 8 จะทำหน้าที่เป็นอินพุตรับสัญญาณ **มาจาก**อุปกรณ์ตร**วจจับ**แสงและขา 21 ถึง 24 จะทำหน้าที่เป็น เอาท์พุตซึ่งจะส่<mark>งสัญญ</mark>าณไปควบคุมการทำงานของชุดขับเคลื่อน **มอเตอร์เพื่อให้ทำ**งานตามที่ได้ออกแบบไว้ทั้งในแนวอะซิมุธ และแนวอัลติจูด

ภาพที่ 8 แสดงวงจรชาร์จแบตเตอรี่

การทดสอบระบบติดตามดวงอาทิตย์

การทดสอบการทำงานของระบบติดตามดวงอาทิตย์ ที่ได้ออกแบบไว้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- 1. ส่วนที่ 1 การทดสอบรับพลังงานแสงอาทิตย์ของ แผงโซลาร์เซลล์แบบติดตั้งอยู่กับที่ทำมุม 180 องศากับพื้นดินใน สภาวะที่มีโหลด
- 2. ส่วนที่ 2 การทดสอบรับพลังงานแสงอาทิตย์มี การติดตามดวงอาทิตย์ทุก ๆ 15, 30 และ 45 องศา ในทุกขนาด ของแผงโซลาร์เซลล์ตามลำดับที่สภาวะที่มีโหลด
  - 3. ส่วนที่ 3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง
- (1) แผงโซลาร**์เซลล์ข**นาด **5Wp., 30Wp.** และ 50 Wp. ยี่ห้อ SOLATRON
  - (2) โวลต์มีเตอร์ 1เครื่อง ยี่ห้อ FLUKE รุ่น FL 19
  - (3) แอมป์มิเตอร์ 1 เครื่อง ยี่ห้อ FLUKE รุ่น FL 19
- (4) แบตเตอรี่ 12 V. ขนาด 35 Ah. จำนวน 1 ลูก ยี่ทั้อ 3K
- 4. ส่วนที่ 4 ขั้นตอนการทดสอบเพื่อรับพลังงานโดย ติดตั้งระบบตามภาพประกอบ 6 ทำการวัดค่าแรงดันและกระแส ไฟฟ้าที่ได้รับจากแผงโซลาร์เซลล์โดยทำการบันทึกผลทุกๆ 1 ชั่วโมง เริ่มตั้งแต่เวลา 07.00 น. จนถึง 17.00 น. กับแผงโซลาร์เซลล์ขนาด 5 Wp., 30Wp. และ 50 Wp. ตามลำดับ และทำการทดลองซ้ำในแต่ละขนาดแต่เปลี่ยนอุปกรณ์ตรวจจับ แสงจาก 15 องศา เป็น 30, 45 องศาตามลำดับ

การติดตั้งอุปกรณ์การทดสอบการทำงานของระบบ ติดตามดวงอาทิตย์ที่ได้ออกแบบไว้ดังภาพที่ 9

ภาพที่ 9 การทดสอบรับพลังงานแสงอาทิตย์ของเครื่อง ติดตามดวงอาทิตย์

ผลการทดสอบ

ผลการทดสอบระบบติดตามดวงอาทิตย์ที่สร้างขึ้นจาก ข้อมูลกระแสและแรงดันไฟฟ้าที่ได้ในทุกๆ ชั่วโมงนำมาคำนวณ กำลังไฟฟ้าที่แผงได้รับจากนั้นนำมาวิเคราะห์และนำเสนอเป็น 2 ส่วน คือ เปรียบเทียบกำลังงานไฟฟ้าที่ได้รับระหว่างที่แผงโซลาร์ เซลล์มีการเคลื่อนที่ในแต่ละองศาในทุกขนาดแผงและเปรียบเทียบ กำลังงานที่ได้รับระหว่างที่แผงโซลาร์เซลล์มีการเคลื่อนที่ทุก 15 องศา กับขณะที่แผงอยู่กับที่ไม่มีการเคลื่อนที่ว่าระบบที่สร้างขึ้น มีข้อดีกว่าอย่างไร

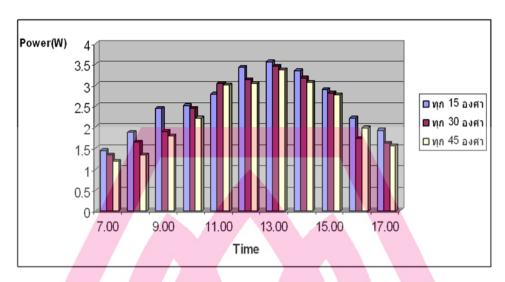
- 1. จากการเก็บข้อมูลการรับพลังงานนำมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบกำลังงานที่ได้รับระหว่างที่แผงโซลาร์เซลล์มีการเคลื่อนที่ ในแต่ละองศาและแต่ละขนาดแผงได้ผลดังภาพที่ 10-12
- 2. การเปรียบเทียบกำลังงานที่ได้รับแผงโซลาร์เซลล์ มีการเคลื่อนที่ทุก 15, 30 และ 45 องศา แสดงดังตารางที่ 1-3

ตารางที่ 1 เคลื่อนที่ทุกๆ 15 องศา

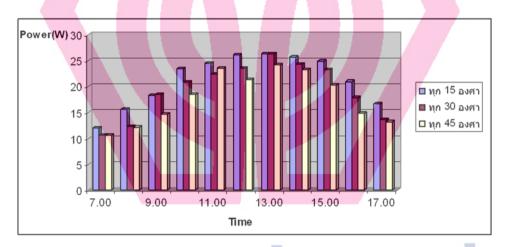
ขนาดแผง	ค่ากำลังงานที่ได้รับ โดยเฉลี่ย (W)		กำลังงาน ที่ได้รับเพิ่มขึ้น
โซลาร์เ ซลล์ (Wp)	เคลื่อนที่ทุกๆ 15 องศา	ติดตั้งอยู่กับที่	ทเดรบเพมขน (%)
5 Wp	2.584	2.147	16.912
30 Wp	21.307	17.289	18.857
50 Wp	30.735	25.963	15.526

ตารางที่ 2 เคลื่อนที่ทุกๆ 30 องศา

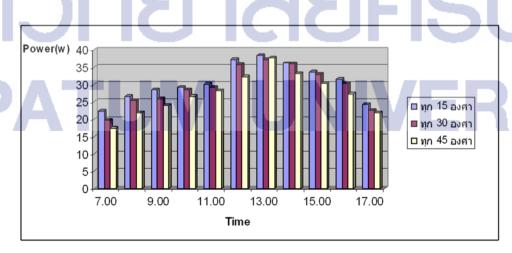
ขนาดแผง โซลาร์เซลล์ (Wp)	ค่ากำลังงานที่ได้รับ โดยเฉลี่ย (W)		กำลังงาน
	เคลื่อนที่ทุกๆ 30 องศา	ติดตั้งอยู่กับที่	ที่ได้รับเพิ่มขึ้น (%)
5 Wp	2.388	2.147	10.092
30 Wp	19.449	17.289	11.105
50 Wp	29.408	25.963	11.714

ภาพที่ 10 แสดงการเปรียบเทียบกำลังงานที่ได้รับขนาดแผงโซลาร์เซลล์ 5 Wp.

ภาพที่ 11 แสดงการเปรียบเทียบกำลังงานที่ได้รับขนาดแผงโซลาร์เซลล์ 30 Wp.

ภาพที่ 12 แสดงการเปรียบเทียบกำลังงานที่ได้รับขนาดแผงโซลาร์เซลล์ 50 Wp.

ตารางที่ 3 เคลื่อนที่ทุกๆ 45 องศา

ขนาดแผง โซลาร์เซลล์ (Wp)	ค่ากำลังงานที่ได้รับ โดยเฉลี่ย (W)		กำลังงาน ที่ได้รับเพิ่มขึ้น
	เคลื่อนที่ทุกๆ 45 องศา	ติดตั้งอยู่กับที่	ทโดรบเพมขน (%)
5 Wp	2.300	2.147	6.652
30 Wp	17.852	17.289	3.154
50 Wp	27.311	25.963	4.935

หมายเหตุ : ทำการวัดค่าแรงดันและกระแสไฟฟ้าที่ได้รับจาก แผงโซลาร์เซลล์โดยทำการบันทึกผลทุกๆ 1 ชั่วโมง เริ่มตั้งแต่เวลา 07.00 น. จนถึง 17.00 น. กับแผงขนาด 5 Wp., 30Wp. และ 50 Wp. นำค่าที่ได้มาคำนวณ กำลังไฟฟ้าและหาค่าเฉลี่ยกำลังไฟฟ้าต่อชั่วโมง ที่แผงได้รับ

บทสรุป

งานวิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพแผงรับรังสีแสงอาทิตย์ โดยการติดตามตำแหน่งดวงอาทิ<mark>ตย์เชิงดิจิ</mark>ตอล<mark>ซึ่งประกอบไปด้วย</mark> ชุดตรวจสอบและติดตามดวงอาทิตย์และทำการทดสอบการทำงาน ซึ่งผลที่ได้จากทดสอบพบว่าการติดตามดวงอาทิตย์ทุก ๆ 15 องศา จะทำให้โซลาร์เซลล์สามารถรับพลังงาน<mark>ได้มากว่าการติดตาม</mark> ดวงอาทิตย์ทุกๆ 30 และทุกๆ 45 องศา เมื่อทำการเปรียบเทียบ กำลังไฟฟ้าระหว่างการติดตามดวงอาทิตย์ทุกๆ 15 องศา กับการ ติดตั้งแผงโชลาร์เซลล์แบบอยู่กับที่พบว่าแผงขนาด 5 Wp. ให้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้น 16.91 เปอร์เซ็นต์ แผงขนาด 30 Wp. ให้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้น 18.86 เปอร์เซ็นต์ และแผงขนาด 50 Wp. ให้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้น 15.53 เปอร์เซ็นต์ ข้อเสนอแนะคือ ในอนาคต ควรเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากการกำหนดองศาการติดตาม ที่ละเอียดขึ้นจากเดิมเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนกว่านี้

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยศรีปทุมที่สนับสนุนทุนใน การวิจัยในครั้งนี้

รายการอ้างถึง

ธนภัทร พรหมวัฒนภักดี และเอกชัย ดีศีริ. 2550. "ระบบติดตาม ดวงอาทิตย์จากอปกรณ์ตรวจจับเชิงดิจิตอลด้วย ซีพีแอล**ดี." วารสารศรีปทุมปริทัศน์**, มหาวิทยาลัย ศรีปทุม. 7, 1 (มกราคม - มิถุนายน): 72 - 80.

พัชรีพร มงคลวัฒนากุล และเพ็ญพร ศิริลัทพร. 2548. <u>"การเปรีย</u>บเที่ย<mark>บพลัง</mark>งานที่ได้จากแผงรับพลังงาน แสงอาทิตย์โดยใช้เครื่องควบคุมทิศทางของแผงแบบ ตรวจับตำแหน่งดวงอาทิตย์และตรวจจับความเข้มข้น ของแสง." โครงงานวิศวกรรมเครื่องกลมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, 11-16.

ภาณุวัฒน์ เนื้อยทอง และคณะ. 2548. "การควบคุมทิศทางของ แผงรับพลังงานแสงอาทิตย์โดยการระบุตำแหน่ง ดวงอาทิตย์และการตรวจวัดความเข้มแสงอาทิตย์." <mark>การ</mark>ประชุ<mark>มวิชา</mark>การเครือข่ายวิศวกรรมเครื่องกล ประเทศไทย ครั้งที่ 19. 56-61.

อนุชา ดีผาง และคณะ. 2548. "ระบบติดตามดวงอาทิตย์ด้วย อุปกรณ์ตรวจจับตำแหน่งดวงอาทิตย์เชิงดิจิตอล." การประชุมเชิงวิชาการเครือข่ายพลังงานแห่ง ประเทศไทย ครั้งที่ 1. 101-103.

P.Roth, A. Georgiev and H. Boudinov. 2004. "Design and construction of a system for sun-tracking." Renewable Energy Handbook 29. 393-402.

Soteris A. Kalogirou. 1996. "Design and Construction of A One-Axis Sun-Tracking." Solar Energy Technology. 465-469.

>> ธนภัทร พรหมวัฒนภักดี

จบการศึกษาหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมพลังงาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และหลักสูตร วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปัจจุบันทำงานในตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ผลงานทางวิชาการ มีประสบการณ์ในการทำงานด้านอนุรักษ์พลังงานในอาคารและโรงงานอุตสาหกรรมและเป็น ที่ปรึกษาให้กับโครงการต่างๆ ของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน มีความสนใจในงานวิจัย ที่เกี่ยวกับระบบไฟฟ้ากำลังพลังงานทดแทน การอนุรักษ์พลังงานในอาคารและโรงงานอุตสาหกรรม